

DECIZIE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Boris Turețchii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Boris Turețchii împotriva Îtovărășirii Pomilegumicolă „Grăd Constructor” și Gheorghe Munteanu cu privire la anularea proceselor-verbale, constatarea actelor de discriminare și faptului că este victimă a discriminării, repunerea în situația anterioară, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Boris Turețchii, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 29 septembrie 2016 Boris Turețchii a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎP „Grăd Constructor” cu privire la constatarea existenței actelor de discriminare și hărțuire de către ÎP „Grăd Constructor”, anularea următoarelor sintagme: „de aici se propune de la 1 iunie 2010 energia electrică să fie achitată cu prețul de 1,70 lei pentru un kw/h, permanent încalcă cerințele statutare (neachitarea cotizațiilor de membru și cele speciale, propunem la adunarea generală să fie deconectați de la energia electrică începând cu 15 iunie 2010 următorii membri: sec.356 Boris Turețchii ; sec.358 Turețcaia Tatiana” din procesul - verbal al ședinței direcției ÎP „Grăd Constructor” nr.22 din 21 mai 2010; „începând cu 20 aprilie 2011 plata pentru consumul de energie electrică consumată este de 1,48 kw/h, 0,9 bani fiecare kw/h sunt prestate în utilaje și liniile de energie electrică și 10 bani fiecare kw/h sunt pierderile de energie electrică transformatoare. Persoanele care au datorii la cotizațiile de membru nu se deservesc de ÎP „Grăd Constructor” să fie invitați până la deconectarea energiei electrice. Cine este pentru deconectarea de la rețeaua electrică sec.356 Boris Turețchii pentru neîndeplinirea obligațiilor ÎP „Grăd Constructor”” din procesul-verbal al ședinței lărgite a direcției ÎP „Grăd Constructor” nr.12 din 29 mai 2011; „începând cu 20 aprilie 2011 plata pentru consumul de energie electrică consumată este de 1,67 lei/kw și liniile de energie electrică și 10 bani de la fiecare kw/h sunt pierderile de energie electrică în transformatoare care se dau în

factură lunar de la Union Fenosa. Persoanele care au datorii la cotizațiile de membru nu se deservesc din partea ÎP „Grăd Constructor”. Membrii datornici ÎP Grăd Constructor să fie invitați la ședința biroului executiv pentru examinarea situației și adoptarea deciziei respective (până la deconectarea energiei electrice)” din procesul-verbal al Adunării Generale a ÎP „Grăd Constructor” nr.13 din 3 iulie 2011; „plata pentru consumul de energie electrică consumată este de 1,58 lei/kw, utilaje și liniile de energie electrică, 10 bani de fiecare kw sunt pierderi în transformatoare care se indică în factură lunar de Gaz Natural Fenosa” din procesul-verbal al ședinței lărgite a membrilor împuterniciților ÎP „Grăd Constructor” nr. 1 din 20 mai 2012; „toți datornicii care nu achită cotizațiile de membru și cele speciale stabilite de adunarea generală să nu se deservească de administrația întovărășirii (președinte, contabil, casier, electrician. Cei datornici care sunt conectați la energia electrică vor achita energia electrică prin bancă la care se deservește întovărășirea lunar până la data de 20 a lunii curente. Cine nu va achita lunar energia electrică consumată va fi deconectat fără preîntâmpinare oficială. Costul energiei electrice constituie 1,77 bani/kw din procesul-verbal al ședinței direcției ÎP „Grăd Constructor” nr. 1 din 15 martie 2015; tariful de 1,95 bani plus tot acele 0,37 bani. Noi nu schimbăm nimic, cum și o fost tariful 1, 95 lei, 0,18 bani pierderile pe liniile de tensiune de 10 kw, 0,10 bani pierderi pe teritoriu în liniile de tensiune joasă 0,4 kw, 0,09 la deservirea, reparația și procurarea utilajului pentru reparații a liniilor în interiorul întovărășirii, sumăm toate punctele și primim tariful de 2,32 lei a unui kw” din procesul-verbal al ședinței direcției ÎP „Grăd Constructor” nr.5 din 16 august 2015 ca fiind ilegale, discriminatorii; repararea prejudiciului moral estimat la suma de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, a fost atras în calitate de co-pârât, Gheorghe Munteanu. (f.d.28-verso)

Prin cererea suplimentară din 28 martie 2017, Boris Turețchii a susținut cererea de chemare în judecată inițială și a solicitat recunoașterea ca fiind victimă a discriminării și încălcării drepturilor de către pârâții Gheorghe Munteanu și Victor Cozmic; repunerea lui în drepturile de membru al ÎP „Grăd Constructor” la situația de până la 23 ianuarie 2011; lichidarea discriminării; repararea prejudiciului moral estimat la 300 000 de lei (f.d.1-16, vol.II)

Prin hotărârea din 19 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana acțiunea depusă de Boris Turețchii a fost respinsă. S-a încasat de la Boris Turețchii în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 200 de lei. (f.d. 41-51, vol.II)

La 5 iunie 2017 Boris Turețchii, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 26 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Boris Turețchii și s-a acordat termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea apelului motivat și dovezi de plată a taxei de stat în mărime de 150 de lei. (f.d. 80-81, vol.II)

La 15 ianuarie 2018 Boris Turețchii a depus o cerere privind anexarea ordinului de încasare a numerarului din aceeași dată, în mărime de 150 de lei. (f.d. 86-88, vol.II)

Ulterior, la 17 ianuarie 2018 Boris Turețchii, reprezentat de avocatul Constantin Lazari a depus cerere de apel motivată. (f.d. 91-107, vol.II)

Prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către Boris Turețhii, în temeiul art. 369 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă. (f.d. 118-122, vol.II)

La 13 martie 2018 Boris Turețhii, a depus o cerere privind acceptarea și punerea pe rol a cererii de apel, anexând aceiași cerere de apel motivată. (f.d. 126-145, vol.II)

Prin încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către Boris Turețhii, din motivul că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. (f.d. 156-159, vol.II)

La 18 mai 2018 Boris Turețhii a declarat recurs împotriva încheierii din 3 mai 2018 a instanței de apel.

În motivarea recursului Boris Turețhii a indicat că Curtea de Apel Chișinău nu a expediat în adresa sa încheierea din 26 decembrie 2017 și nici nu i-a fost comunicat conținutul încheierii, pe când expediază greșit, unei persoane străine, avocatului Constantin Lazari prin poșta electronică încheierea respectivă, or, ultimul nu avea mandat anexat la materialele cauzei și nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță.

Recurentul a afirmat că încheierea de a nu da curs cererii a fost expediată de pe o altă poștă electronică la 9 ianuarie 2018 către e-mailul lui Constantin Lazăr (constantin_1@mail.ru), precum și citația pentru ședința din 25 ianuarie 2018. (f.d. 82, 83, vol.II) Or, citația a fost expediată la o adresă de e-mail greșită, aceasta deoarece în loc de litera „l” s-a indicat cifra „1” ce reprezintă două adrese electronice diferite, fapt ce denotă că citația nu a fost expediată.

Boris Turețhii a mai remarcat că instanța de apel a expediat în adresa sa doar citația, fără a expedia și încheierea de a nu da curs cererii.

Recurentul a menționat că a depus o cerere prin care a solicitat anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 de lei, indicând că încheierea din 26 decembrie 2017 a primit-o de la avocatul Constantin Lazari la 12 ianuarie 2018 (f.d. 86-88, vol.II), însă din motiv că nu a primit-o personal, a solicitat prin demersul din 17 ianuarie 2018 eliberarea copieii de pe încheiere. (f.d. 90, vol.II)

A indicat suplimentar că, a fost impus să încheie contract de asistență juridică cu avocatul Constantin Lazari, deoarece greșit în adresa ultimului a fost expediată încheierea din 26 decembrie 2017.

Mai mult, mandatul avocatului, bonul de plată a serviciilor de asistență juridică și cererea de apel motivată sunt datate cu 17 ianuarie 2018. (f.d. 108, 112, 91-107, vol.II)

Ulterior, la 13 martie 2018, în mod repetat a depus cerere de apel motivată (f.d. 129-145, vol.II), considerând că nu a încălcat termenul depunerii cererii de apel, 7 zile din momentul comunicării încheierii, deoarece la 12 ianuarie 2018 i-a fost înmănată oficial încheierea de a nu da curs cererii.

Boris Turețhii a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la reexaminare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 3 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 18 mai 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că la 5 iunie 2017 Boris Turețchii a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 52, vol.II), iar prin încheierea din 26 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Boris Turețchii și s-a acordat un termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 lei. (f.d. 80-81, vol.II)

Tot din actele cauzei rezultă că încheierea din 26 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință la 9 ianuarie 2018, atât prin intermediul poștei electronice (f.d. 82), cât și prin intermediul oficiului poștal. (f.d. 83-84, vol.II)

La 15 ianuarie 2018 Boris Turețchii, a depus o cerere, privind anexarea ordinului de încasare a numerarului din aceeași dată, în mărime de 150 de lei, precum și constatarea lichidării în termen a neajunsurilor din încheierea instanței de apel din 26 decembrie 2017 și punerea pe rol a cererii de apel, invocând că încheierea a fost recepționată de avocatul Constantin Lazari la 12 ianuarie 2018. Iar, la 19 ianuarie 2018 a făcut cunoștință cu materialele cauzei. (f.d. 86-89, vol.II)

Ulterior, la 17 ianuarie 2018 Boris Turețchii a solicitat expedierea încheierii din 26 decembrie 2017. (f.d. 90)

La aceeași dată, 17 ianuarie 2018, Boris Turețchii, reprezentat de avocatul Constantin Lazari a depus cerere de apel motivată, anexând bonul de plată a serviciilor juridice din 17 ianuarie 2018. (f.d. 91-108, vol.II)

În cadrul ședinței de judecată din 25 ianuarie 2018, avocatul Constantin Lazari a anexat mandatul avocațial seria MA nr. 0888620 din 17 ianuarie 2018. (f.d. 112)

Prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de Boris Turețchii, în temeiul art. 369 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă. (f.d. 118-122, vol. II)

Este cert și faptul că la 13 martie 2018 Boris Turețchii a depus o cerere privind acceptarea și punerea pe rol a cererii de apel, anexând aceeași cerere de apel motivată. (f.d. 126-145, vol.II)

Prin încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către Boris Turețchii, din motivul că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. (f.d. 156-159, vol.II)

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Boris Turețchii, în afara termenului legal este justificată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către Boris Turețchii, a fost pronunțat la 19 mai 2017.

Reiese și faptul că, Boris Turețchii depunând la 5 iunie 2017 cererea de apel nemotivată (f.d. 52, vol.II) nu a lichidat în termen neajunsurile specificate în încheierea din 26 decembrie 2017, iar Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a restituit cererea de apel declarată de către Boris Turețchii, în temeiul art. 369 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, aceasta nefiind contestată cu recurs. (f.d. 118-122, vol. II)

Cu toate acestea, la 13 martie 2018 Boris Turețchii a depus cerere de apel repetată împotriva hotărârii din 19 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă. (f.d. 126-145, vol.II). Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmația recurentului cu referire la faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a expediat în adresa lui încheierea din 26 decembrie 2017 și nici nu i-a fost comunicat conținutul încheierii, pe când expediază greșit, unei persoane străine, avocatului Constantin Lazari prin poșta electronică încheierea respectivă, ultimul neavând împuterniciri în acest sens.

Or, Boris Turețchii prin cererea de recurs, însuși recunoaște că a făcut cunoștință cu încheierea din 26 decembrie 2017 prin intermediul avocatului Constantin Lazari și ulterior a achitat la 15 ianuarie 2017 taxa de stat în mărime de 150 de lei, în vederea lichidării neajunsurilor, solicitând suplimentar prin cerere, constatarea lichidării în termen a neajunsurilor din încheierea instanței de apel din 26 decembrie 2017 și punerea pe rol a cererii de apel, invocând că încheierea a fost recepționată de avocatul Constantin Lazari la 12 ianuarie 2018. Iar, la 19 ianuarie 2018 a făcut cunoștință cu materialele cauzei. (f.d. 86-89, vol.II)

În acest context se reține că argumentul recurentului cu privire la faptul că la 13 martie 2018, în mod repetat, în termen, a depus cerere de apel motivată, având în vedere data când a făcut cunoștință cu încheierea de a nu da curs cererii, nu poate fi reținut, deoarece termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, iar Boris Turețchii participând la examinarea cauzei, a primit la 22 mai 2017 sub semnătură copia acestuia și urma să depună cererea de apel în termen. (f.d. 37)

Nu poate fi reținut și se respinge și argumentul invocat de recurent precum că, citația pentru ședința de judecată din 25 ianuarie 2018 a fost expediată la o adresă de e-mail greșită, aceasta deoarece în loc de litera „l” s-a indicat cifra „1” ce reprezintă două adrese electronice diferite, fapt ce denotă că citația nu a fost expediată, or, încheierea de a nu da curs cererii a fost recepționată de către avocatul Constantin Lazari, care la rândul său i-a comunicat lui Boris Turețchii despre aceasta, fapt confirmat prin declarațiile ultimului expuse în cererea de recurs, fapt ce denotă că încheierea respectivă i-a fost adusă la cunoștință recurentului-apelant.

Respectiv, prin înaintarea apelului împotriva hotărârii din 19 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana abia la 13 martie 2018, Boris Turețchii și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției

tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Boris Turețchii și de a menține încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de către Boris Turețchii.

Se menține încheierea din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Boris Turețchii împotriva Întovărășirii Pomilegumicolă „Grăd Constructor” și Gheorghe Munteanu cu privire la anularea proceselor-verbale, constatarea actelor de discriminare și faptului că este victimă a discriminării, repunerea în situația anterioară, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva